

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΙΙΙ
Β' ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΟ ΕΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
Θέμα: Είναι αυτό που βλέπουμε?

Το αντιληπτικό και εννοιολογικό περιεχόμενο της αισθητικής μορφής.
Ψυχογεωγραφικά παιχνίδια. Περιπλάνηση



3^ο τμήμα
Υπ.Καθηγητής
Τάκης Κοζόκος – γλύπτης

Το blog του μαθήματος υπάρχει στην διεύθυνση:

<http://www.blogeikastika.gr>

email takiskozokos@gmail.com
web www.takiskozokos.gr

Περισσότερες πληροφορίες και Νέα για το μάθημα υπάρχουν
στο blog του μαθήματος : www.blogeikastika.gr

2^{ες} Σημειώσεις Μαθήματος 2021-22

Το μάθημα είναι κατά βάση εργαστηριακό.

Οι σημειώσεις δίνονται για την ενθάρρυνση σας για περισσότερη έρευνα.

Είναι αυτό που βλέπουμε?

Τι είναι λοιπόν η «ατμόσφαιρα» ενός χώρου?

«Weather Project» του Olafur Eliasson 2003

Η βιωματική εμπειρία που έχει ο θεατής όταν εισέρχεται σε κάποιο project space, και τα συναισθήματα που «γεννιούνται» εκείνη τη συγκεκριμένη στιγμή μέσα από τον συνδυασμό των χρωμάτων, των ήχων, της μυρωδιάς και του περιβάλλοντος αποτελούν μοναδικά στοιχεία της ατμόσφαιρας που δεν θα μπορούσαν να μεταδοθούν μέσω καμιάς φωτογραφίας ή εικόνας.

Ο Eliasson μας καλεί να δούμε την πραγματικότητα μέσα από μια εντελώς νέα οπτική γωνία και να αφήσουμε το μυαλό μας εντελώς ανοιχτό σε όλες τις πολυ-αισθητικές προκλήσεις της αντίληψής μας.

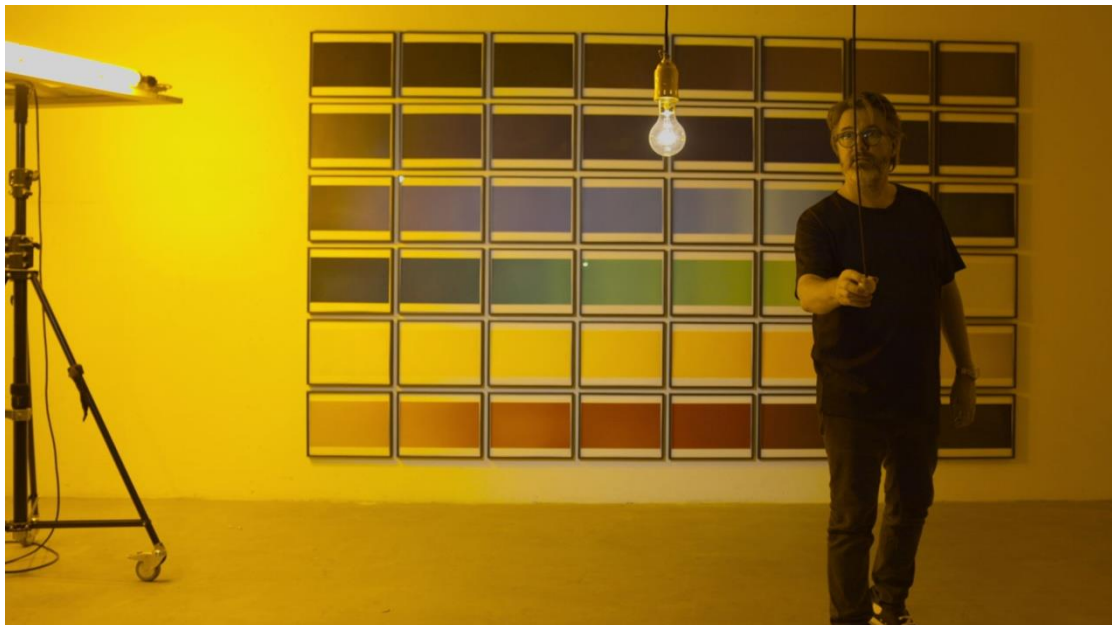


Πρόκειται για μια εγκατάσταση στην Tate Modern του Λονδίνου.
Η οροφή της αίθουσας είναι ολόκληρη καλυμμένη από καθρέφτες έτσι ώστε να αντανακλάται σε αυτήν η εικόνα του πατώματος.
Στη μία από τις στενές πλευρές της αίθουσας, ένα φωτεινό ημικύκλιο είναι τοποθετημένο έτσι ώστε η αντανάκλασή του να δίνει την εντύπωση ενός στρογγυλού ρυθμιζόμενου ήλιου.
Οι λαμπτήρες αυτοί έχουν τη ιδιότητα να κάνουν ορατά μόνο τα κίτρινα και μαύρα χρώματα, δημιουργώντας έτσι μια διχρωμία στο χώρο.
Οι επισκέπτες έχουν την δυνατότητα να δουν τον εαυτό τους από πάνω, και λόγω των ιδιαιτέρων συνθηκών της αίθουσας-συμπυκνωμένοι υδρατμοί, μαλακό έδαφος, θερμά χρώματα- να χαλαρώσουν ξαπλώνοντας στο πάτωμα.

The Weather Project

The Weather Project was a remarkable exhibit at Tate Modern in London by Olafur Eliasson
Winter 2003/04.

<https://www.youtube.com/watch?v=IsT9vEpfNq4&t=23s>



“Space is Process”

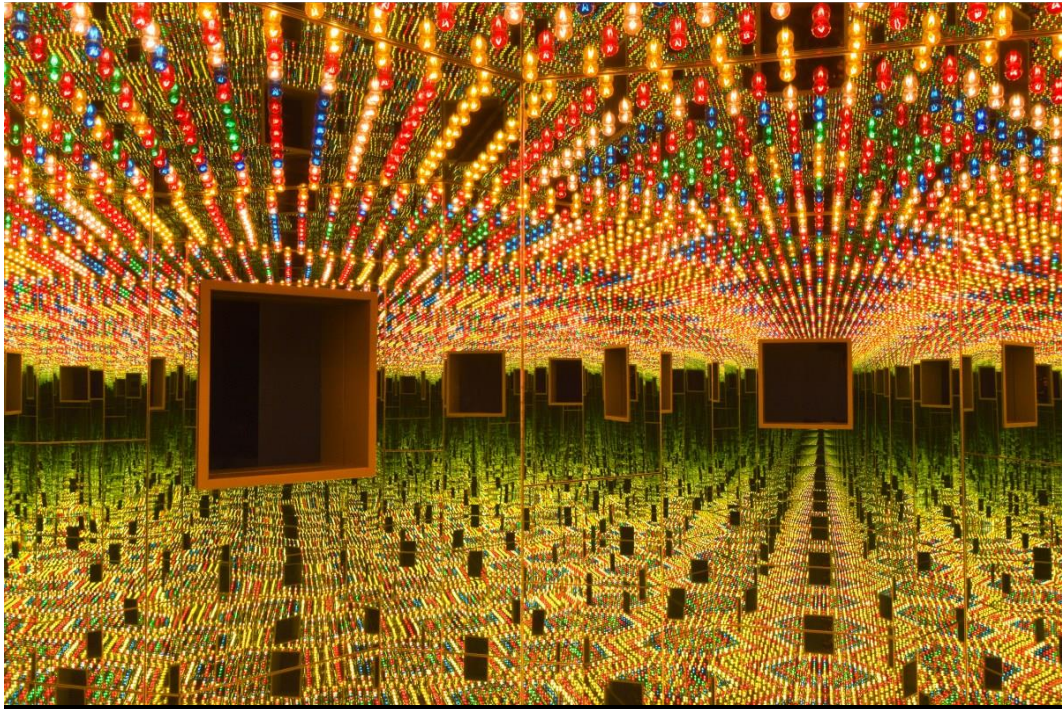
a film about Olafur Eliasson

https://www.youtube.com/watch?v=1bEy0rmRLes&ab_channel=FirstHandFilms

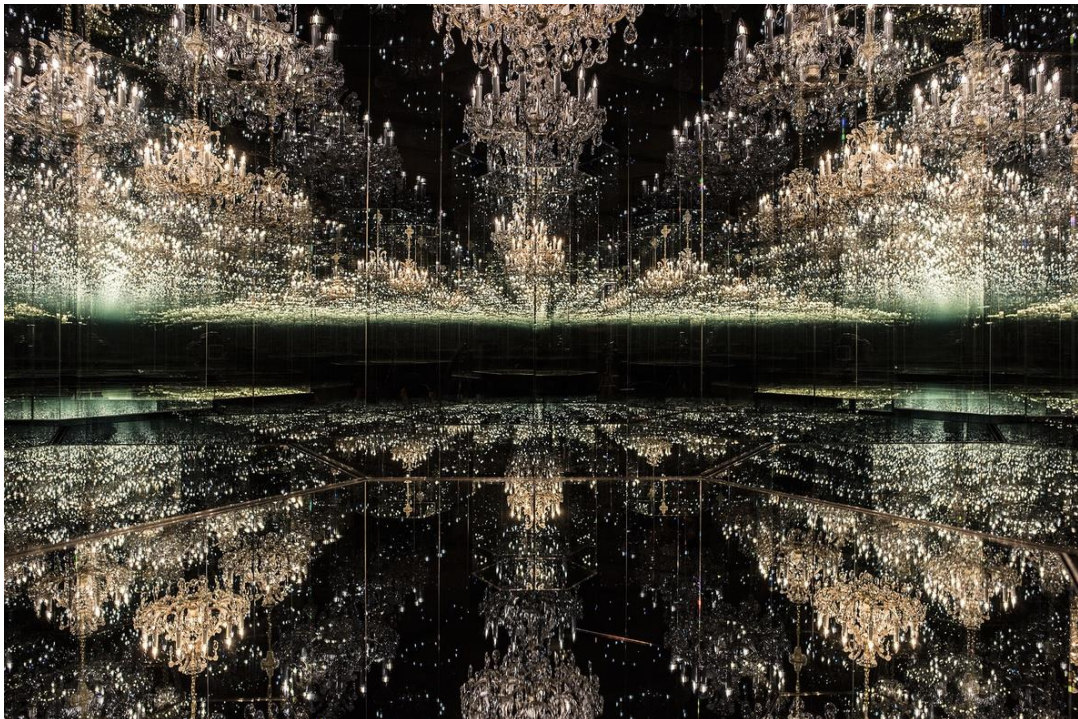
yayoi
kusama
infinity mirrors

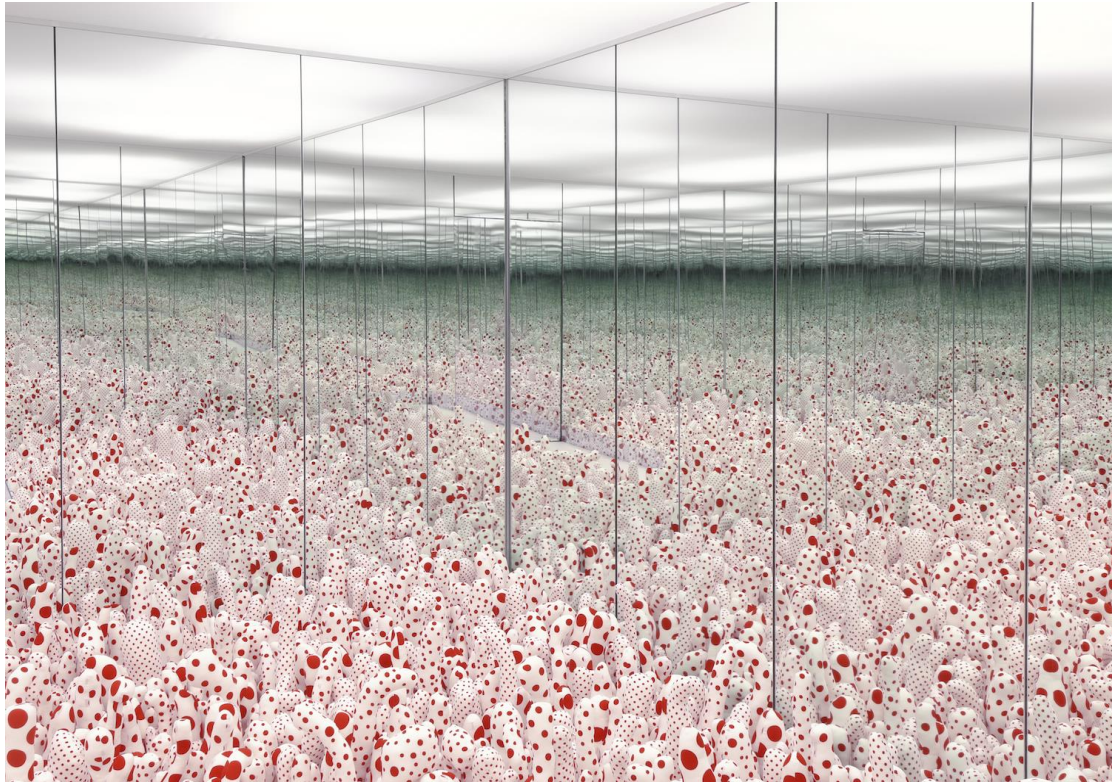
https://www.youtube.com/watch?v=fd0k_hbXWcQ&ab_channel=AndyFeliciotti





Κατοπτρισμοί του Απείρου. Υαγοί Kusama.

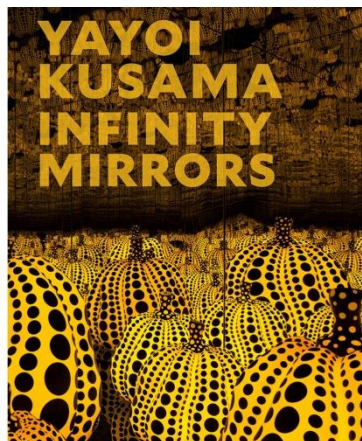




Yayoi Kusama: **Obsessed with Polka Dots**

<https://www.youtube.com/watch?v=rZR3nsileA>

Στα πρώτα στάδια της δημιουργίας της, η Kusama άρχισε να ζωγραφίζει “δίκτυα” καθημερινά, ξεχνώντας την έννοια του “χρόνου”, ώσπου τελικά οι καμβάδες της έφτασαν να μετρούν τα 10 μέτρα περίπου. Το μοτίβο του “δικτύου” δεν περιοριζόταν στα στενά πλαίσια του καμβά, αλλά εκτεινόταν πέρα απ’ αυτόν, μέχρι που γέμιζε το πάτωμα και ο τοίχος. Το αποτέλεσμα ήταν ένα παραισθησιογόνο περιβάλλον που την κατέκλυζε. Η καλλιτέχνης, με τον τρόπο αυτό έγινε, άθελά της ίσως, environmental artist, σπάζοντας τα όρια της έννοιας του “χώρου” αλλά και επεκτείνοντας τις εμπειρίες μας σε μοναδικά ατμοσφαιρικά περιβάλλοντα..



<http://kusama.site.seattleartmuseum.org/>

<https://www.youtube.com/watch?v=-xNzr-fJHQw>

https://www.youtube.com/watch?v=8VwJMw_fLvl

Hirshhorn Museum in Washington, D.C., Feb. 23–May 14, 2017

James Turrell.

What is visual perception?

<https://vimeo.com/206450863>

Ο Αμερικανός καλλιτέχνης μιλάει για τη ζωή, την οπτική αντίληψη και κυρίως για το φως και δημιουργεί έργα τέχνης που δοκιμάζουν τον τρόπο που αντιλαμβανόμαστε το περιβάλλον μας.

Ο James Turrell δημιουργεί διάφορες οπτικές ψευδαισθήσεις στον παρατηρητή ο οποίος αναρωτιέται τι είναι αληθινό και τι είναι κατασκεύασμα του δημιουργού. Όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά: «Μοιάζει με χρωματιστή ομίχλη, το βλέπεις, νομίζεις πως μπορείς να το ακουμπήσεις, μπορείς ακόμα και να το εισπνεύσεις, αλλά στην πραγματικότητα δεν είναι εκεί».





«Θέλω να δημιουργώ μια ατμόσφαιρα που να μπορεί να σταθμιστεί συνειδητά με το μάτι, όπως η σκέψη που έρχεται στο μυαλό σου κοιτάζοντας τη φωτιά, σκέψη που δεν μπορεί να αποδοθεί με λόγια».

Παρακάτω θα δείτε κάποια από τα πιο εντυπωσιακά έργα του.

Arizona desert

https://www.youtube.com/watch?v=g0g6JFYRKxQ&ab_channel=LosAngelesCountyMuseumofArt

Skyspace

<https://www.savoirville.gr/james-turrel/>

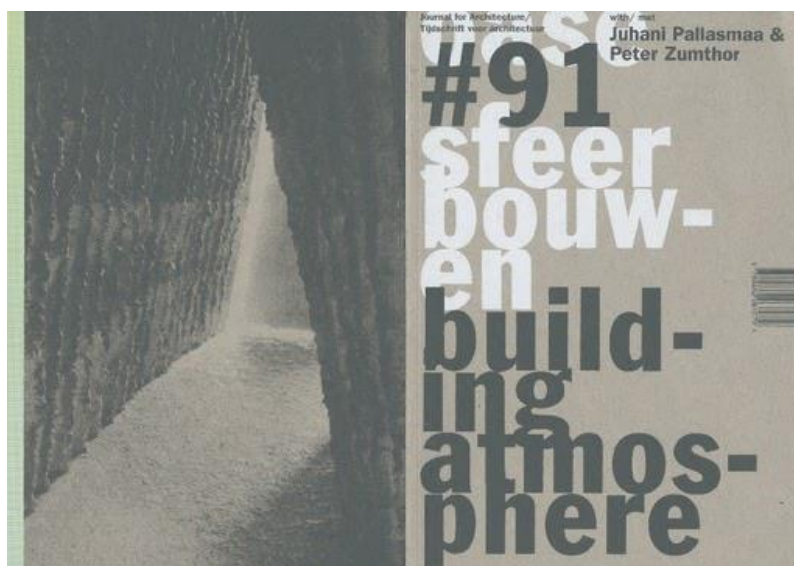
James Turrell - Space That Sees

https://www.youtube.com/watch?v=L6XQBf-pd1E&ab_channel=YoavBezaleli

Peter Zumthor

Παρεκκλήσι του Bruder Klaus

<https://gre.architecturaldesignschool.com/bruder-klaus-field-chapel-92709>





ruđer-Klaus-Kapelle"

<https://www.youtube.com/watch?v= JIC 3 VkZY>

<https://www.youtube.com/watch?v=0W97QAjDr-o>

Ο Peter Zumthor «μιλά» στα βιβλία του για κάτι που σε συγκινεί στο χώρο και αυτό είναι η ατμόσφαιρά του, εννοώντας τον αέρα, τη φασαρία, τον ήχο, τα χρώματα, την υλικότητα, τις υφές και τη μορφή του.

Το ενδιαφέρον του Zumthor εστιάζεται στην ύλη των πραγμάτων, στην πραγματικότητα που γίνεται αντιληπτή μέσω των αισθήσεων



CGNetworks.com | CGTalk.com
Copyright (C) Hsin-kan Lu, Vivian Hsu, submitted 25 June 2005

Peter Zumthor: Therme Vals / Interview

https://www.youtube.com/watch?v=vrF5D_SByFQ&ab_channel=KentLu

<https://www.youtube.com/watch?v=JzmVfSvKdRk>

...και μια ενδιαφέρουσα περιγραφή της ατμόσφαιρας μίας πλατείας στην Ιταλία μας δίνει παρακάτω ο Peter Zumthor

«Είναι Μεγάλη Πέμπτη 2003.

Είμαι εδώ.

Κάθομαι στον ήλιο.

Μία μεγάλη στοά μακρόστενη, ψηλή, όμορφη στο φως του ήλιου.

Η πλατεία μου προσφέρει ένα πανόραμα οι όψεις των κτιρίων, η εκκλησία, τα μνημεία.

Πίσω μου είναι ο τοίχος του καφέ. Ακριβώς, ο σωστός αριθμός ανθρώπων.

Μία αγορά λουλουδιών. Το φως του ήλιου.

Έντεκα η ώρα.

Η απέναντι πλευρά της πλατείας είναι στη σκιά, ευχάριστα μπλε.

Μία υπέροχη γκάμα θορύβων: συζητήσεις σε κοντινή απόσταση, βήματα στην πλατεία, στις πέτρες, πουλιά, μία απαλή μουρμούρα του πλήθους, όχι αυτοκίνητα, όχι μηχανικοί ήχοι, περιστασιακοί ήχοι από ένα εργοτάξιο.

Φαντάζομαι ότι η έναρξη των διακοπών κάνει τους ανθρώπους να περπατούν σιγά σιγά.
Δύο καλόγριες επιστρέφουμε στην πραγματικότητα τώρα,
δεν φαντάζομαι απλά - κουνάνε τα χέρια τους στον αέρα, περπατούν ελαφρά κατά μήκος
της πλατείας, οι σκούφοι τους ταλαντεύονται απαλά, κάθε μία κρατάει μία τσάντα.
Θερμοκρασία: ευχάριστη, δροσερή, και ζεστή.
Κάθομαι στη στοά σε έναν καναπέ με ανοιχτή πράσινη ταπετσαρία, καθώς η χάλκινη
φιγούρα του ψηλού βάρθρου στην πλατεία μπροστά μου γυρίζει την πλάτη κοιτάζοντας,
όπως είμαι, την εκκλησία με τους δίδυμους πύργους».

...πως θα ήταν η ατμόσφαιρα σε μια πόλη χωρίς
κατοίκους?

οι έρημες πόλεις της Κίνας

China's Ghost Cities and Malls

[https://www.youtube.com/watch?v=TiTDU8MZRYw&t=4s&ab_channel=ABCNews%
28Australia%29](https://www.youtube.com/watch?v=TiTDU8MZRYw&t=4s&ab_channel=ABCNews%28Australia%29)



https://www.youtube.com/watch?v=le6zd3Rwu4c&ab_channel=60MinutesAustralia



Architectural Film by Laurian Ghinitoiu and Arata Mori

Explores OMA's Recently Inaugurated MEETT

https://www.archdaily.com/949199/architectural-film-by-laurian-ghinitoiu-and-arata-mori-explores-omas-recently-inaugurated-meett?ad_medium=widget&ad_name=related-article&ad_content=961225

Dear Architects: Sound Matters

Ο Pallasma, όπως αντίστοιχα και ο Zumthor, αναφέρθηκαν εκτενώς στην αίσθηση της ακοής ως προς την αντίληψη του χώρου ή αν το θέσουμε αλλιώς, αναφέρθηκαν στο θέμα του ήχου και τη σημασία του για τη δημιουργία ατμόσφαιρας σε ένα χώρο.



<https://www.youtube.com/watch?v=rOlxuXHWfHw>

Architecture Atmospheres Portrayed on Film

https://www.youtube.com/watch?v=ms8ZzLRzLj4&t=170s&ab_channel=9sekunden

Julian Treasure: **Why architects need to use their ears**

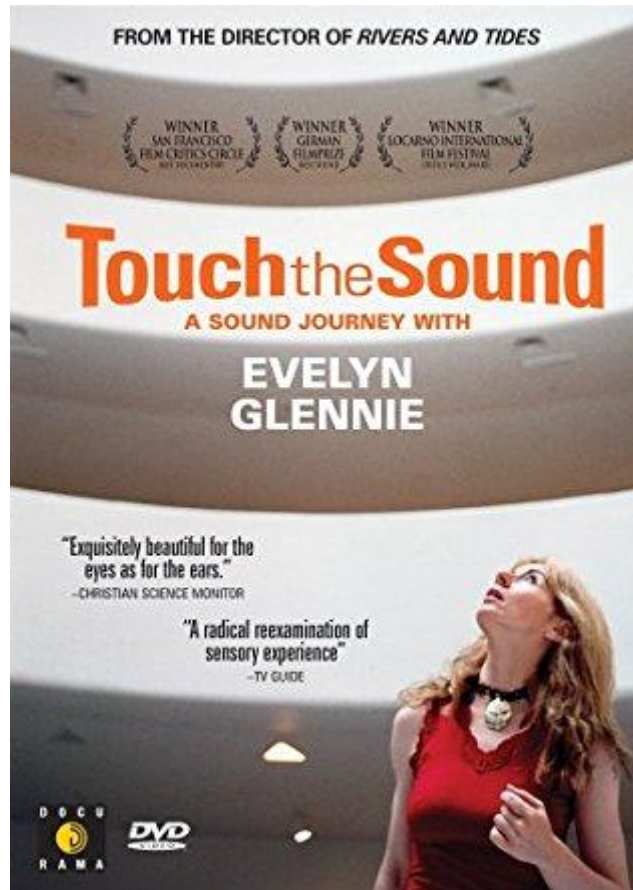
https://www.youtube.com/watch?v=y5nbWUOc9tY&t=3s&ab_channel=TED

David Byrne: How architecture helped music evolve | TED Talk

https://www.ted.com/talks/david_byrne_how_architecture_helped_music_evolve/transcript#t-400630

Atmosphere, general view, architecture, landscape

<https://www.gettyimages.co.uk/detail/video/atmosphere-general-view-architecture-landscape-news-footage/136564193>



Touch the Sound:

A Sound Journey with Evelyn Glennie (2004)

https://www.youtube.com/watch?v=Edkx6ovQ9YM&ab_channel=EvelynGlennie

Η ΤΑΙΝΙΑ ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΤΟ **NETFLIX** ΜΕ ΕΛΛ. ΥΠΌΤΙΤΛΟΥΣ



Η Έβελιν Γκλένι μας διδάσκει να ακούμε

https://www.ted.com/talks/evelyn_glennie_shows_how_to_listen?language=el

Σε αυτή την εκρηκτική παράσταση, η κωφή περκασιονίστα Έβελιν Γκλένι εξηγεί πως το να ακούμε μουσική σημαίνει πολύ περισσότερα από την αντίληψη των ηχητικών κυμάτων

5 WAYS TO LISTEN BETTER

SLIDES PREPARED BY OH SHER LI
BASED ON THE TALK BY JULIAN TREASURE

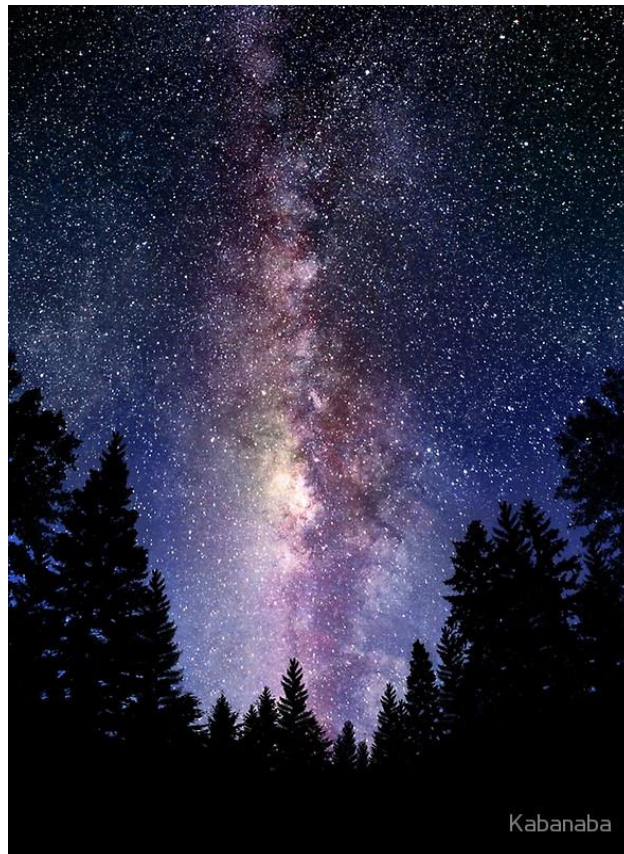
5 ways to listen better | Julian Treasure

<https://www.youtube.com/watch?v=cSohjIYQI2A>

Links

4 Takes on Why Sound Design Is Crucial to Good Architecture

<https://www.archdaily.com/892170/4-takes-on-why-sound-design-is-crucial-to-good-architecture>



Brian Eno – Stars

Apollo: Atmospheres 1983

<https://www.youtube.com/watch?v=S6rmhXQUPJc>

Movies - Videos

ατμόσφαιρες στον χώρο του κινηματογράφου ...

Η αριστουργηματική «Νοσταλγία» αποτελεί την έβδομη και προτελευταία ταινία ενός κορυφαίου δημιουργού, που έγραψε τη δική του μοναδική ιστορία στον χώρο της Έβδομης Τέχνης.

https://www.youtube.com/watch?v=QDax5tf2ago&ab_channel=kinolorber

Nostalghia – Andrei Tarkovsky – Official Trailer

Passing 2021

[https://www.youtube.com/watch?v=-](https://www.youtube.com/watch?v=-IFQoRDCm4w&ab_channel=MovieclipsTrailers)

[IFQoRDCm4w&ab_channel=MovieclipsTrailers](https://www.youtube.com/watch?v=-IFQoRDCm4w&ab_channel=MovieclipsTrailers)

Η πρώτη μεγάλου μήκους ταινία της επιτυχημένης ηθοποιού **Ρεμπέκα Χολ**, βασισμένη σε μια νουβέλα της Νέλα Λάρσεν.

Φωτογραφημένο θεαματικά σε ασπρόμαυρο από τον Εντού Γκράου
τον Ισπανό διευθυντή φωτογραφίας



Βιβλιογραφία.

- Πικιώνης Δημήτρης, Κείμενα: Συναισθηματική Τοπογραφία, ΜΙΕΤ, Αθήνα, 2000
- Πικιώνης Δημήτρης, Έργα Ακροπόλεως, Εκδόσεις Ίνδικτος, Αθήνα, 2001
- Σταυρίδης Σταύρος, Μνήμη και εμπειρία του χώρου, Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 2006
- Σταυρίδης Σ., Η συμβολική σχέση με το χώρο, Αθήνα, Κάλβος, 1990.
- Αντωνακάκης Δημήτρης [1998], Η διάσταση του χώρου στον κινηματογράφο, πόλη και κινηματογράφος, Χανιά: Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου
- Bachelard Gaston [1982], Η ποιητική του χώρου, Αθήνα: Εκδόσεις Χατζηνικολή
- Καστοριάδης, Κορνήλιος. Χώροι του ανθρώπου. Αθήνα: ύψιλον/βιβλία, 1995
- Σάββας Κονταράτος. Η Εμπειρία του Αρχιτεκτονημένου Χώρου και το Σωματικό Σχήμα. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη. 1983.
- Ackerman Diane, Η Ιστορία των αισθήσεων, Εκδόσεις : περίπλους 2002
- Pallasmaa Juhani, The Eyes of the Skin, Architecture and the Senses

- Zumthor Peter, Thinking Architecture, Berlin, Birkhauser
- Zumthor Peter, Atmospheres, εκδ. Birkhauser

News

Ατμόσφαιρα Χριστουγέννων



Ξεκίνησε από τώρα ο στολισμός σε καταστήματα, δρόμους και πλατείες της Αθήνας



...και της Ξάνθης.



Κρατάμε αποστάσεις.

μα πάντα ενδιαφέρουσα επίσκεψη στο ...

<http://www.ted.com/topics/architecture>

ΤΕΛΟΣ

Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου του
διδάσκοντα. - email: takiskozokos@gmail.com